

ПРАВНИЧА ЛІНГВІСТИКА

7 семестр, 4 курс спеціальність «Правознавство», освітньо-кваліфікаційний рівень
«Бакалавр права»

Викладач: старший викладач кафедри державно-правових дисциплін Смульська Алла Василівна

Передумови: вивчення дисципліни має проводитися на основі засвоєння лекційного матеріалу, опрацювання навчальних посібників, науково-монографічної літератури, матеріалів періодичних видань з курсів «Ораторське мистецтво», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Теорія держави і права», законів, нормативних актів, Конституції України в аспекті регулювання мовних питань.

Мета: формування системної юрислінгвістичної компетенції у студентів-юристів як базової передумови підвищення якості їх професійної діяльності; вивчення сфери взаємодії мови і права, яка включає дослідження історії розвитку та функціонування мови права, використання лінгвістичних теорій в юридичній практиці і аспекти правової культури України і Росії.

Завдання: - *дати* цілісне уявлення про юридичну лінгвістику як науку, що виникла на стику лінгвістики і юриспруденції, про існуючі в ній наукові і практичні підходи, типи, методології і методи;

- *визначити* місце юридичної лінгвістики в системі наук про мову, суспільстві і праві;
- *навчити* студентів основам теоретичних знань і практичних навичок в сфері правничої лінгвістики;
- *дати* уявлення про напрями «юридичної лінгвістики» та її основні поняття: юриспруденція, юридична мова, природна мова, лінгвістична експертиза, мовний конфлікт, образа, приниження честі та гідності, та ін. і ознайомити студентів з термінологією, що склалася в юридичній лінгвістиці;
- *сформувати* у студентів системне уявлення про характер проблем, що виникають на стику мови та права;
- *навчити* визначати джерела конфліктних ситуацій в мові і праві; *навчити* кваліфікованій експертизі конфліктних текстів;
- *показати* системний характер зв'язку між юридичною лінгвістикою і теорією держави і права, історією вчень про державу і право тощо;
- *підвищити* якість української юридичної освіти в результаті розширення її міждисциплінарної соціогуманітарної бази;
- *актуалізувати* соціокультурну значимість професійної діяльності фахівців з юридичною освітою в процесах будівництва громадянського суспільства;
- *постачати* студентів-юристів соціально затребуваними знаннями та актуальними компетенціями лінгвістичного та лінгвоюридичного змісту для оптимізації їх впливу на теорію і практику соціальних комунікацій в українському суспільстві.

Знати: *особливості* розвитку правничої лінгвістики в Україні та Росії; *особливості* сучасної юридичної мови та проблеми її реформування; *мати* базові знання про різні форми взаємодії лінгвістики і права, *особливості* юридичного перекладу.

Вміти: аналізувати проблеми мови і права, аргументовано і зрозуміло будувати висловлювання з досліджуваним тем; проводити дослідження і робити презентації з досліджуваної проблеми; володіти навичками міжкультурної комунікації у сфері права;

Форма підсумкового контролю: залік

Опис дисципліни: Основні аспекти правничої лінгвістики – створення і функціонування спеціальної юридичної мови (природна мова в даному випадку виступає як елемент законотворчої діяльності та тлумачення закону), юридичне регулювання конфліктів, пов'язаних з використанням мови (образы, маніпуляції, заклики до насильства, плагіат і т. п.), регулювання соціально-мовних внутрішньодержавних і міждержавних відносин (проблеми державної мови, мови міжнародного спілкування і т. п.). Правнича лінгвістика надає теоретичні та методичні засади для судової та слідчої лінгвістичної експертизи спірних творів мовленнєвої діяльності, експертизи законопроектів і т. п. Юридична лінгвістика, незважаючи на давню передісторію і широку представленість окремих аспектів взаємодії мови та права в лінгвістиці та юриспруденції різних країн, – є науковою дисципліною, що формується.